

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista »Mir« v Celovcu, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvu lista „Mir“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin od garmond-vrste vsakokrat

Leto XXX.

Celovec, 25. listopada 1911.

Št. 56.

Načrt za novo združno postavo.

Združništvo se je na svetu v zadnjih desetletjih čudovito razvilo ter je postalo velikanskega pomena. V prvi vrsti so se silno razvile denarne zadrugne — posojilnice. Posojilniške zadrugne so se tudi doslej sijajno obnesle. Le semtertja, v izrednih slučajih, je bilo slišati o nerednostih, a te nerednosti navadno niso bile nič hudega. Prišla je po letu 1903 revizijska postava, ki naročuje zadrugam, da se pridružijo kakim Zvezam ali pa se morajo dati revidirati od sodnije. Misel je bila dobra, izvršitev slaba. V teh Zvezah se je namreč spojilo nadzorstvo z denarnim posredovanjem. Organizem Zvez je mlad, osebje navadno mlado, ali vsaj v denarnih manipulacijah neizkušeno: in temu mlademu ustroju se je po Zvezah naenkrat dalo v roke velikansko premoženje. Vsake stvari se mora človek učiti, mora doživeti in pretrpeti mnogo skrbi. Tako se uči dela sin zraven starega očeta, tako mladi uradnik zraven starega izvedenega, v naših Zvezah pa nismo imeli dobe, kjer bi se polagoma učili in tako je prišlo n. pr. pri nemški Centralkasi do poloma.

Znano je, da pri nemški Centralkasi nikdo ni imel namena goljufati, nikdo ni kradel, in vendar je prišlo do pogube! Kako to? Že navadni kmet mora silno paziti, kadar n. pr. prodaja ali kupuje konja. Bodi pošten, bodi delaven, bodi varčen, bodi trezen, vse to te ne varuje pred lažmi in hianavščino raznih mešetarjev: tukaj je treba previdnosti, treba je biti trdnemu, da se obraniš ljudi, ki brez ozira iščejo le svojo korist. Hujša je stvar pri trgovcu: Naj bo sam delaven, pošten, trezen: ne pomaga mu nič, če se raznih agentov ne zna ubraniti, ki ga obsipajo z blagom, ki mu prigovarjajo vsak nesmisel, ki mu obetajo najsjajnejše uspehe za lastni dobiček. Agent služi svoje provizije, kupec pa naj se pokoplje, to jim

je vse eno. Še hujše je, če ljudje pustolovci izvedo za denar — pri neizkušenih ljudeh. Taki pustolovci so se strnili okrog Kayserja v Trgu, potem so še pritegnili Weiša v Celovcu, ter so molzli in sesali — hujše kakor pijavke: Nasvetovali so Kayserju, naj zida, zida, zida vse mogoče; ko je bilo pri Kayserju že vse izgubljeno, so mu prihiteli drugi na pomoč ter so potem pokopali še sebe. Vse zlo pa je izviralo iz tega, da je prišel velikanski denar v roke neizkušenim ljudem.

Zlo je prišlo od »Centralkase«, ne od posojilnic, in zato bi bilo primerno, postaviti boljše urediti najprej denarne centrale.

Tega pa zakonski načrt, ki ga je vlada predložila državnemu zboru, ne namerava. Pač pa hoče:

1. Urediti neomejeno jamstvo.

Naše posojilnice dajejo vlagateljem velikanske garancije. Take garancije, da se lahko reče: denar ni nikjer tako varno naložen, kakor v posojilnicah. Da, rekli bi, niti v državnih papirjih ne. Saj smo letos doživeli, da so ljudje, ki imajo svoj denar v državnih papirjih naložen, izgubili 10 odstotkov vrednosti. Ako je kdo imel 100.000 kron v državnih papirjih, je 10.000 K vrednosti izgubil; ako bi bil imel v desetih posojilnicah v vsaki po 10.000 K vloženi, bi moral pri vsaki deseti posojilnici nastati polom, da bi bila škoda enaka.

V posojilnicah jamčijo udje, to so ljudje, ki si izposojujejo denar, z vsem svojim premoženjem. Ako bi se kje v kakih posojilnicah slabo gospodarilo, bi se spravljal v nevarnost te posestnike, nikdar pa ne vlagateljev, ki niso udje in nimajo nobenih dolžnosti ali obveznosti, pač pa imajo pravico zahtevati, da se jim vloga v vsakem slučaju vrne.

To razmerje med udom in vlagateljem je silno hudo. Ud take posojilnice je tako rekoč popolnoma izročen lastnikom denarja. Zato si je gotovo marsikdo, ki je prouče-

val Raifeizenov posojilnični način, mislil: »Ali ni neomejeno poroštvo prehuda stvar?« Nato se je navadno odgovarjalo: »Ni prehuda, ker še ni bilo nobenega slučaja nesreče.« A če bi ne bilo res nobenega slučaja, potem je tako jamčenje odveč, če se pa utegnejo dogajati taki slučaji, potem je »neomejeno poroštvo« prehudo; in to uvideva postavodajalec ter hoče tukaj stvari urediti.

Pravzaprav se moramo čuditi, da je ves svet slepo drvel za Raifeizenovim neomejenim poroštvom. Posojilnice bi bile zrasle tudi brez tega, in dandanašnji bi nikdo ne iskal tolikega poroštva, ljudje bi se zadovoljevali tudi pri kmečkih društvih z omejenim jamstvom, kakor se zadovoljujejo z zaupanjem pri raznih bankah, ki zbirajo velikanske kapitale, pa ne jamčijo nič čez svoj rezervni fond in svoj akcijski kapital.

Nova postava bo glede jamstva razmere nekoliko uredila. Kaj pa se dandanes pravi neomejeno jamčiti? Neomejeno poroštvo nalaga dolžniku dvojno dolžnost: vsak dolžnik jamči vsakemu upniku z vsem svojim premoženjem, obenem pa jamči vsak dolžnik tudi še zadrugi. Potemtakem bi se moglo zgoditi, da v slučaju konkurza zadrugne z neomejenim poroštvom (take so posojilnice) vsak upnik toži in vzame poljubnega uda in mu zarubi premoženje; obenem pa ga lahko zarubi še združni odbor ali konkurzni oskrbnik, ki nalaga udom plačila, kolikor jih je treba, da se pokrijejo dolgovi. Dandanes more tak upnik nastopati brezobzirno, in bolj ko je brezobziren, sigurnejše pride do denarja. To bo v bodoče drugače: upniki v bodoče ne bodo več smeli rubiti posameznih udov; ta rubežen je dovoljena le odboru ali oskrbniku konkurzne mase, ki naj škodo razdeli na vse in vsak naj plača potem primerno svoto, ki pač odpade nanj.

S tem neomejeno poroštvo postane manj nevarno. Upati je, da se po strogih uredbah in po pametnem razvoju združništvu sploh

Podlistek.

V tatarski sužnosti.

Odlomki iz rodbinske kronike Aleksija Zdanoborskega.

Napisal H. Sienkiewicz. — Poslovenil Š. K. (Dalje.)

Naenkrat se prebudivši zapazil sem nežno, vitko prikazen, ki se je bližala meni. Prekrižal sem se, ker v mesečini se mi je zdelo, da vidim duhove, bila pa je le Ila, ki je nesla v posodi vodo in olje. Umila mi je noge, namazala jih z oljem, vsedla se kraj mene ter me gledala, dočim so ji iz oči tekale velike srebrne solze. Tedaj sem jo vprašal:

»Ila, zakaj si prišla?«

Tiho je šepnila, dvignila je oči k nebu:

»Zakaj si me prezrl?«

Vsled joka ni mogla nič govoriti. Ganiho mi je srce in hotel sem jo objeti, ali v isti hip se mi prikaže Marysjina slika in grešna misel je zbežala od mene.

Povedal sem ji, da ne morem biti njen mož, če radi njene vere ne; ona v svoji slepoti ni mogla tega razumeti, prišla se je z obema rokama za glavo in odšla je, kakor je bila prišla.

Sledečega dne sem se vrnil na delo, ki je bilo tem težje, ker je bila hrana slaba. Srečal me je Sukiman, ki mi je rekel:

„Te bom že upognil.“

Nato sem mu odvrnil:

„Moje telo boš že upognil, a vedi, da sem plemič in da imam neupogljivo dušo.“

In odšel je škripaje z zobmi.

Tako me je Bog kaznoval za ono hianavsko pismo; da ga nisem pisal, ne bi bil tako postopal z menoj Sukiman, čigar hčer sem prezrl.

V petek so prišli ponavadi sužnji, da se pogovore o preteklosti, in da bi peli žalostinke. Ko so me videli tako ponižanega, popadali so pred menoj na kolena in jokaje so govorili:

„Vaša milost je osramočena.“

Jaz tega nisem razumel, ker je Kristus, ki je izhajal iz kraljevega rodu, bil še bolj zasramovan. Ujetniki, ki so vedeli za Sukimanove pogoje, so mi prigovarjali:

„Stori to, gospod, kakor da si sprejel prerokovo vero; ako storiš to navidezno, ne bodeš si omadeževal duše. Ko postaneš na ta način Sukimanov sin, izboljšal boš naše stanje, ker mi hočemo biti tvoji sužnji.“

Rekel sem jim, da so oni podobni, če mi tako svetujejo, nemim živalim, ker si s takimi besedami omadežujejo usta. Niso mogli tega razumeti, da se ne spodobi ni samo navidez častiti preroka.

Odgovorili so mi:

„Mi vsi bomo tukaj položili svoje glave, da nas ubijejo.“

A oni so vztrajali pri svoji zahtevi. Ker Bog je odvezl ljudem nizkega rodu cenitev časti.

Ko je izvedel Sukiman tudi to, me je sklenil pokoriti z gladom. Ubiti in umoriti me ni hotel, ker me je preje ljubil. Tudi ni mogel storiti tega že radi Ila, ki ga je zelo prosila, ko je sklenil me ubiti, prosila ga je, da tega ne stori, in okrepljevala mu je nado, da se bom že jaz preje ali kasneje premislil in ugodil njegovim željam.

Tedaj je prišel zame čas velikega trpljenja... Zadela me je pričakovana beda. In ko sem pomislil na moje prejšnje življenje, na slavo, na svoje neomadeževano ime, ki so mi ga zapustili, stisnilo se mi je srce. Mislil sem samo na to, da tudi v sužnosti ne bodem onečastil plemiškega stanu, čigar samozavest sem nosil v srcu in ki tvori temelj velike poljske države.

Sukiman me je hotel še bolj ponižati ter mi je rekel nekega dne:

„Smeš jesti s psi in moreš vzeti ono, kar se jim vrže.“

Ker nisem hotel, da bi se to zgodilo, živel sem se s kobilicami, ki sem jih nabiral na morskimi obali. V začetku sem dobil hrano od neznane roke, a slutil sem, da je to delala Ila. Kasneje so pazili nanjo, in ni mi mogla nič več pomagati. Ostale Tatarke ne samo, da niso imele usmiljenja z menoj, temveč so me celo nekoč preteple, da sem bil ves ranjen po životu. (Dalje.)

zabrani vsaki večji polom. Mala škoda pa se popravi; saj od leta do leta rastejo rezervni fondi, lastno premoženje, kakor se premožni posestnik ne ustraši več gospodarske nesreče, ki ga ne more uničiti, ker je dosti močan, tako bo tudi stanje naših denarnih zadrug od leta do leta bolj varno. Že manjše posojilnice razpolagajo danes z rezervnimi fondi okrog 10.000 kron. Še pred desetimi leti bi jih bila vsaka izguba v znesku 5000 kron uničila, danes nikakor ne več; večje imajo že fonde po 15, 20, 30 tisoč kron, varnost je vedno večja in če bi se uvedlo postavno zavarovanje posojilnic, kakor prekupec zavaruje ladjo, ki jo pošlje čez morje, kakor železnica zavaruje blago, ki je vozi, kakor se gotovina posojilnic zavaruje zoper tatove in vlomilce, če se zavaruje posojilnice po celi državi zoper nesreče, potem v neomejenem poročstvu ni nobene nevarnosti več in noben kreditni zavod ne more več propasti, kakor lastnik kmečke hiše ne, če je zavarovan in redno dela. Redno delovanje posojilnic naj se nadzoruje in po nadzorstvu prisili, zoper nenadne nesreče pa se jih naj zavaruje.

(Dalje prih.)

Predlog

poslancev Grafenauer, Rožkar, Gostinčar, Fon, Dulibič in tovarišev
glede obdačenja tujcev v Avstriji.

Z ozirom na okoliščino in dejstvo, da se državnih naprav in institucij, kakor: cest, železnic, sodišč, orožništva, pošte, brzjava kakor tudi bolnišnic in šol poslužujejo in jih zahtevajo tudi inozemci in so drugi domači obrtniki in delavci oškodovani po inozemskih podjetnikih in delavcih in mora več avstrijskih kronovin plačevati stroške transporta inozemcev, stavijo podpisani predlog:

Visoka zbornica sklēni:

I. Vsak v Avstriji se nahajajoč inozemec mora plačati letnega davka (državne pristojbine) v znesku 5 K. Podjetnikom se ta pristojbina lahko zviša.

II. Oddaja te pristojbine se mora izkazati s prilepljenjem kolka v delavsko knjigo, domovinski list, obrtno dovoljenje ali obrtno koncesijo in se mora po preteku štirinajstih dni po prekoračenju meje, oziroma po nastopu dela, sme pa se tudi na mejni postaji izvršiti.

III. Mladoletni, ki so zmožni za prislužek, in dijaki plačajo v enakem roku polovico te pristojbine, toda brez ozira na njihovo bivanje v Avstriji pred potekom enega leta.

IV. V svrhu uplačevanja te pristojbine naj se vsako leto izročijo prometu znamke do 5 K.

V. Kontrola o uplačevanju te pristojbine pristoji političnim oblastim.

VI. Delodajalci kakor tudi oddajalci stanovanj, ki dajejo prenočišče tujcem ali inozemskim delavcem delo, so za uplačevanje te pristojbine ravnatoko soodgovorni kakor njihovi nastavljenici.

VII. Vlada se poziva, da čimprej izdela na podlagi tega predloga zakonsko predlogo in jo predloži visoki zbornici v posvetovanje in sklepanje. Formelno se predloga odkazanje predloga brez prvega branja pristojbinskemu odseku.

† Franc Vastl.

Prijazno je sijalo solnce v sredo popoldne, dne 22. t. m., ko smo stopali po ulici starodavnega Št. Vida ob Glini proti hiši usmiljenec, vsi potrti, žalostni. 46 duhovnikov in veliko število drugih ljudi iz Prevalj, Dobrlevasi, Celovca itd. je prišlo, da spremi k počitku v grobu mlado, upapolno srce, mlado, svežo moč. Tako gredo drug za drugim, mladi, najboljši voditelji koroškega slovenskega ljudstva, od katerih smo največ pričakovali. Za gospodom Rotterjem tako hitro gospod Vastel! Vrste slovenskih duhovnikov na Koroškem se vedno bolj krčijo; preobloženi z delom in požrtvovalni omagujejo in padajo kakor listje v jeseni. Ubogo slovensko ljudstvo na Koroškem!

Kaj si vendar zakrivilo, da ti Bog jemlje tvoje najboljše ljudi, tvoje dušne pastirje in narodne voditelje?

V ponedeljek, 20. t. m., je umrl na zavratnem legarju v Št. Vidu ob Glini v bolnišnici usmiljenih bratov gospod kaplan Fran Vastel.

Kako pretresljivo je zadela ta novica vsakogar, kdor je rajnega poznal. Tako mlad, močne in zdrave postave, in moral je v grob, tako delažen, in smrt mu ni pustila več delati in za vse njegove velike zmožnosti in vrline se ni zmenila. Č. gospod Franjo Vastel je bil rojen 4. decembra 1884. leta pri p. d. Topliču v Lovankah, župnija Dobrlevas. Spoznavši njegovo nadarjenost in veselje za uk poslali so ga stariši na gimnazijo v Celovec. In niso bili varani v svojih upih. France je prinašal leto za letom odlična spričevala domov in po maturi šel v bogoslovje. Tudi bogoslovne študije je izvrstno dovršil in bil dve leti predsednik »Akademije slovenskih bogoslovcev v Celovcu«. Lansko leto 24. julija je daroval prvo svojo sveto daritev v Dobrlevasi. Toliko ljudstva, kar ga je bilo na novi maši, in vsi so bili veseli in ponosni na gospoda novomašnika. Štirinajst dni nato je že nastopil svojo prvo in zadnjo službo kot kaplan v Prevaljah, kjer je delal za verno slovensko ljudstvo do zadnjega tedna z veliko požrtvovalnostjo in vročo ljubeznijo. Piscu teh vrst je še pred kratkim izrazil svojo željo, nadaljevati svoje študije, da bi postal doktor sv. pisma, a Gospod ga je poklical k sebi, ker je že v kratki dobi storil veliko. Postal je žrtev svojega stanu! Ko je pred kratkim sprevidel bolnega otroka, je bilo po njem! Čutil je bolezen v sebi, pa upal je, da jo bo njegova krepka narava premagala ter je do zadnjih dni pred smrtjo opravljal svoje stanovske dolžnosti ter hodil v šolo, dokler ga bolezen ni položila na postelj. Prepeljali so ga iz Prevalj v Št. Vid, kjer se je bolezen razvila v legar. Pogreba se je udeležila velika množica slovenskega ljudstva. Mogočen pevski zbor je zapel rajnemu v slovo pred bolnišnico in ob grobu slovenski žalostinki. Sprevod je vodil gosp. župnik Riepl ob asistenci tovariša rajnega, č. g. kaplana Stiha, in sošolca g. kaplana Zedischnigga. Med pogrebci smo opazili kot zastopnika bogoslovnega semenišča č. g. gosp. podravnatelja Lamprechta in g. bogoslovnega profesorja Wetta S. J., g. dekanijskega administratorja Mihla, g. župnika Walcherja, g. kn. šk. dvornega kaplana Lasserja itd. G. Riepl je govoril tudi ganljivo nagrobno. Rajni je iz srca ljubil slovensko ljudstvo, svoj materni jezik in je bil vnet in jeklenovztrajen naroden delavec. Sedaj čaka svojega in narodovega vstajenja na tuji zemlji, daleč od svojih ljubih domačih in prijateljev. Naj mu bo lahka! Njegovi blagi duši pa bodi Bog obilen plačnik. Vrli Topličevi rodbini izrekamo iskreno sožalje!

Slovinci, podpirajte „Mir“ z inseriranjem!

Dnevne novice in dopisi.

Prvi ženski shod v Celovcu. Prvi ženski shod, ki se je vršil dne 19. novembra 1911 v hotelu Trabesinger, se je kljub slabemu vremenu vršil sijajno. V obilem številu je bilo zastopano celovško ženstvo in tudi iz dežele kakor iz Grabštanja, Št. Tomaža, Pliberka, Pokrč, Št. Peter pri Grabštanju, Žihpolja. Po pozdravu podpredsednika Kršč. soc. zveze, nastopila je kot govornica gospodična Ida Steharnik. Prišli so časi na Koroškem, da stopimo tudi me slovenske žene in dekleta na plan. Slovenski narod je v nevarnosti, morala pada na Koroškem, toda Slovenci so še boljši del in te je treba zadržati. Südmarka kupuje naša slovenska posestva. S šolo nam hočejo vzeti slovensko govornico, hujskajo otroka proti materi. Zato poštene in verne slovenske ženske pomagajo. Prišel bo čas, ko bo tudi žena stopila v javno delovanje in zato se je treba organizirati. Nastop gđ. Ide Steharnik je bil krasen. Videli smo v njej govorniško zmožnost. Koliko talentov tiči zakopanih! Mi jih moramo dvigniti. Dr. Cukala je v svojem go-

voru povdarjal, da izobrazbe potrebuje tudi ženska. Posebno potrebuje izobrazbe koroško ženstvo, ker je ne dobi v šoli. Zategadelj nam je potreba organizacije. Podpredsednik Sl. kršč. soc. zveze dr. Ehrlich, je podal načrt za žensko organizacijo. Posebno pozornost je treba obratiti na Celovec. Tukaj je središče, v katero pridejo dekleta iz dobrolvaskega, velikovškega okraja, tudi iz Kranjskega in Štajerskega. Pogubijo se le prepogostoma v celovškem nemoralnem močvirju. V Št. Rupertu pri Celovcu je 2 do 3000 Slovencev, treba jih je moralno in narodno dvigniti, a ne s plesi in veseljami, kakor delajo to soc. demokrati, ampak s poštenim verskim poukom. Ob koncu so zapele udeleženke še par lepih pesem. Začetek je storjen, sedaj pa na delo!

Najvišje odlikovanje. Cesar je podelil ravnateljcu c. kr. samostanske gimnazije v Št. Pavlu, č. g. duh. svetovalcu o. Emilijanu Hribniku naslov vladnega svetnika.

Zbolel je ekscelenca premilostni gospod knez in škof dr. Jožef Kahn, ki biva v samostanu na Tannenbergu nad Gosposveškim polju, odkar je resigniral.

Pred upravnim sodiščem se bo 2. grudnia ob pol 1. uri popoldne vršila javna ustmena razprava o pritožbi č. g. Jožefa Miklavčiča, župnika v Gorjah na Zili, zoper koroški deželni odbor v zadevi oproščenja občinskih doklad.

Redni delavski shod v Celovcu. V soboto zvečer, dne 18. t. m., se je vršil delavski shod v prostorih hotela »Trabesinger«. Govorila sta na tem shodu č. g. Smodej in č. g. Trunk iz Beljaka. Prvi nam je v svojem preišljenem govoru pojasnil najnovije delovanje državnega zbora. Navedel nam je prave vzroke, zakaj državni zbor ne pride do rednega dela. Č. g. Trunk, župnik iz Beljaka, nam je razjašnjeval o ameriškanskih Slovincih in o Ameriki sploh. Slovenci se premalo zanimajo za svoje brate onkraj luže. Z velikim zanimanjem smo sledili njegovemu predavanju in izrekamo gospodu zahvalo. G. govornik je obljubil, da pride še na kak naš shod in nam pojasni še druge razmere v Ameriki.

Velik ženski shod v Pliberku. V nedeljo, 19. t. m., ob treh popoldne se je vršil krasen dekliški shod v »Narodnem domu« v Pliberku. Dekleta in žene so kljub slabemu vremenu prihitele na shod iz daljne okolice: iz Vogrč, Blata, Libuč itd. Na shodu, katerega je otvoril g. kaplan Hornböck, je govoril g. dr. Rožič iz Celovca. Omenjal je veliko važnost in pomen prvega dekliškega shoda v Pliberku, ki naj bo začetek in podlaga bodoče, širše in krepke ženske organizacije slovenskih žen in deklet na Koroškem. Verske, narodne, politične in splošne življenjske razmere zahtevajo, da se tudi naše vrlo ženstvo čim tesneje združi in organizira. Govornik je pokazal veliko potrebo take močne ženske organizacije, ki bo varovala naše družine propada ter branila svojo lepo slovensko domovino. V drugem delu svojega govora je govornik temeljito obrazložil velik pomen in nujno potrebo večje ženske izomike za naše gospodinje in dekleta. Našim ženam, dekletom je treba več poduka, več izobrazbe. Treba jim je, da pridno berejo dobre knjige in podučljive časopise. V tretjem delu je govornik navajal razne gospodinjske šole in naprave, v katerih naj bi se naše bodoče gospodinje učile praktično, umno gospodinjiti. Vse te zahteve pa se bodo izpolnile, ako se bodo naše žene in dekleta združile v eno krepko, enotno, složno žensko organizacijo za celo slovensko Koroško. Le potom združitev bdo naše žene in dekleta dosegle, da se bode njih ugled povzdignil, pa tudi hišno blagostanje, ki pelje k zadovoljnosti in sreči, pomnožilo. V slogi, edinosti in ljubezni ter v nepretrganem delu je moč in napredek. — Govornik je za svoj poučljiv in poljuden govor žel odkrito prisrčno zahvalo od vrlih poslušalk. — Dekleta in žene! Le vrlo, neustrašeno in složno naprejte! Vedite, da delate za sebe, za svojo družino, za svoj narod!

Mrtvega moža so našli v gozdu nad Vetrinjem drvarji. Zdravnik je dognal, da je moral ležati tam že dolgo. Izprva so sumili

Imate bolečine?

Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utehajati z zdravilni in krepčujoči Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvanajstotnica za poskušnjo 5 kron franko. Izdelevatelj samo lekarnar Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvaško).

umor, pozneje pa so našli v bližini revolver in se je mož najbrž sam ustrelil. Na sebi je imel sukno z napisom tvrde: Ivan Mahorič, Ljubljana. Iz tega bi se dalo soditi, da je Ljubljančan ali da je bival vsaj blizu Ljubljane.

Posl. Grafenauer za občino Tolsti vrh
Posl. Grafenauer je vložil dne 9. listopada v državnem zboru sledeč nujni predlog: Dne 26. avgusta t. l. se je v občini Tolsti vrh v političnem okraju Velikovec na Koroškem utrgal grozen oblak, vsled česar se je sicer mirni potok Selovec v kraju Dobrije spremenil v divji hudournik in v teku ene ure popolnoma uničil vse mostove in bližnje poti, povzročil udiranje zemlje in zasul precejšnji del zemlje v dolini ter s tem med tamošnjim prebivalstvom povzročil obupen položaj. Narejeno škodo bo z ozirom na neugodno lego uničenih predmetov, potrebne preložitve več potov, zazidanje zoper udiranje zemlje in vsled drugih sedanjih delavskih moči komaj mogoče popraviti z zneskom 8 do 10 tisoč K. Občina Tolsti vrh plačuje direktnega davka 6513 K 89 vin. in občinskih doklad 75 odstotkov. Razventega si je naložila ta občina za stavbo šol, cest in za stroške za reveže kakor tudi za zadolžitev deželni blagajni skupen dolg okroglo 30.500 K. Prebivalci te občine so po večini zelo revni hribovski kmetje in je že njihova samohranitev heroičen čin. Da bi navedene svote mogli sami pokriti, je samoobsebi umevno popolnoma nemogoče in to tem manj, ker so bili prebivalci te občine zadnji čas hudo oškodovani vsled slabe letine in živinskih kužnih bolezni. Podpisani predlagajo: Visoka zbornica skleni: Občini Tolsti vrh v političnem okraju Velikovec na Koroškem je v poravnavo vsled povodnji 26. avgusta 1911 nastale škode dovoliti izdatna podpora iz fonda za pomoč vsled stiske, oziroma odstraniti vsled te povodnji povzročeno škodo na državne stroške. Formelno se predlaga odkazati predlog odseku za pomoč vsled stiske oškodovanim. Dunaj, 9. listopada 1911. (Slede podpisi.)

Celovec. V prostorih slov. kršč. socialnega društva se je vršil socialni kurz, ki je bil srednje obiskan. Vodil je kurz tovariš Lobnik. Tovariš Vajncerl je govoril o lepem vedenju. Tov. Molc je govoril o časopisih in knjigah. Društveni konzulent o postanku sveta. V debato so posegli sledeči tovariši: L. Bandaš, M. Bergunc, F. Rozman, Ravnik in Čeh.

Hitro in lepo se osnažijo obuvala le, ako rabite čistilo za čevlje »Sava«, katero prodaja A. Kregar v Ljubljani. To čistilo je popolnoma neškodljivo in omehča tudi najtrše usnje.

Kako je zdravil živino. Neki Jožef Lapitsch ml. iz Celovca je prodajal v Otočah pri Celovcu steklenice z napisi »Spienx« in »Neutrale« kot zdravilo zoper kužno bolezen na gobcih in parkljih in je za vsako tako steklenico zahteval 10 K. Orožniki so zasledili take steklenice pri peterih posestnikih in ovadili zadevo državnemu pravdnikstvu, da sleparja vtaknejo v luknjo.

Tržič — slovenski. V Tržiču na Gorenjskem so Slovenci pri občinskih volitvah 19. novembra za vedno pomeli z nemškutarijo. Tržič bo dobil torej popolnoma narodno lice. Izmed 18 odbornikov je dobila S. L. S. 11, narodno - napredna 6 in Nemci 1 odbornika v prvem razredu, tovarnarja in dosedanjega župana Karola Malija.

Krasne umetniške razglednice za Božič in Novo leto bodo izšle v kratkem v zalogi »Slovenske Straže«. Vse p. n. trgovine prosimo, naj se pri naročanju božičnih in novoletnih razglednic ozirajo na razglednice »Slovenske Straže«, katere je naslikal priznani slov. umetnik akad. slikar gosp. Vavpotič.

Medgorje. (Nesreča.) V nedeljo, dne 12. t. m., se je p. d. Rejan, kmet v Medgorjah, peljal iz Celovca; pet minut pred svojim domom je tako nesrečno padel z voza, da si je zlomil levo nogo nad kolenom. Nesrečnega je takoj p. d. Habernik peljal v deželno bolnišnico, kjer se zdaj zdravi. Ima ženo in štiri nedorasle otroke. Naše sožalje!

Marija na Zili. (Nenavadn grob.) Delavec Serajnik koplje na pešpoti med njivami iz Zile v Poddobrovo pesek. Pri tem je naletel prav plitvo pod površjem zemlje, tako da bi se izkopal s plugom, ki bi malo bolj globoko oral, ako ne bi bilo ravno pod potjo, še dobro ohranjeno človeško okostje.

Kako je pač prišlo sem? Ali se je zgodil kdaj kak zločin ali kako?

Strojna nad Prevaljami. (Smrt) nam je vzela dne 17. t. m. pošteno in pridno Slovenko Marijo Obretan, rojeno Schäfer. Pokojnica je bila žena tukajšnjega kmeta po dom. Šapka. Rajnica je bila stara šele 23 let, omožena pa komaj štiri in pol leta. Sirota je bila v postelji že od Velike noči sem in jo je mučila menda sušica. Pokopali so jo novi gospod župnik iz Št. Danfjela na pokopališču sv. Urha v Strojni. Žalostnemu možu in vsem sorodnikom naše preiskreno sožalje! N. v m. p.!

Odlikovan Jugoslovan. Na mednarodni razstavi v Rimu je dobil prvo nagrado hrvaški umetnik kipar Ivan Meštrovic. Nagrada obstoji iz zlate kolajne in darila v znesku 50.000 lir.

Prof. dr. Klebs, Berolin, piše: Odlične učinke od toliko strani potrjene naravne **Franc Jožef-ove** grenčice sem imel i jaz priliko preizkusiti z najboljšim uspehom pri različnih bolezenskih stanjih, zlasti tudi pri **tuberkuloznih.** Videl sem, da je »Franc Jožef-ova voda« odstranila v začetku procesa nastalo zaprtje, ne da bi se pozneje pojavila toli nadležna driska.

Timenica. (Inštalacija.) V nedeljo, 19. t. m., se je vršila v prijazni Timenici inštalacija g. župnika Ivana Serajnika. Kljub najslabšemu vremenu je prišlo počastit ljubljivega sobrata enajst gospodov duhovnikov. Milostljivi g. prošt Gregor Einspieler je govoril kratek, pa pomenljiv in lep nagovor. Pridigoval je č. g. dr. Arnejc, župnik iz Žrelca, in pri sveti maši sta asistirala novemu g. župniku dva gg. Serajnika, Volbenk in Peter. Veseli del v župnišču je bil res vesel in so se vrstile pesmi in napitnice. Nabralo se je tudi za »Slov. Stražo« 15 K 71 h. G. Ivanu kliče: Na mnoga leta!

Borovlje. (800 K odnesla.) 16. t. m. je nesla služkinja pri lesnem trgovcu Rainerju z malim dekletom 800 K na pošto. A služkinja, doma iz Nemčije, je namesto, da bi denar oddala na pošto, pobegnila z njim. Malo deklet je ostalo samo, a o služkinji ni bilo ne duha ne sluha. Ko to zapazijo, jo takoj začnejo iskati po Borovljah, orožniki so se razkropili, brzojavilo se je na vse strani, a še do torca ni bilo nobenega znamenja, da bi jo bili kje ujeli. Ker še ni bila oddala poselskih bukvic, se ne ve za njeno ime in to ji olajšuje beg.

Poročilo mlad. knjižnice na Ojstrici. Knjižnica šteje 183 knjig, izmed katerih je 133 dobro ohranjenih in 50 pa jih je deloma popraviti, kar se bo tudi zgodilo. Knjižnico je obiskovalo 19 fantov in 28 deklet, katerim se je v desetih mesecih izposodilo 677 knjig in sicer fantom 159, dekletam pa 518. Torej pride na enega fanta 8,4 in eno deklet pa 18,5 knjig na leto. 30 knjig se je pa izposodilo raznim odraščanim osebam.

Poslano. Smatram pod svojo častjo, da bi se prerekal z dopisunom v »Freie Stimmen« z dne 18. novembra 1911, ki me je prav po nemškonalni maniri napadel, ter mi lažljivo podtika stvari, katerih nisem nikdar zakrivil. Pozivam ga, naj stopi na plan ter mi naznani svoje ime, da se zmeniva pred c. kr. sodiščem. — Št. Danijel, 21. novembra 1911. — Fr. Božič, župnik.

Črna. (Stavbeno gibanje.) Letošnje leto se je pomnožilo število naše vasi za štiri številke, in sicer so si postavili hiše trije rudarji in en tesar. Stanovanj tukaj zelo primanjkuje in so se ista od lanskega požara sem zelo podražila. Gostilničar gospod Prislani si je zgradil na mestu prejšnje Trogarjeve bajte zelo lepo in lično vilo, v katero bo vzel več stanovalcev. S tem bo za nekaj časa pomanjkanju stanovanj pomagano, a se ne bo poznalo veliko, ker število tukajšnjih oženjenih delavcev hitro raste. Bajte je g. rudarski oskrbnik odredil, da dobi delavec-rudar, ki bi si hotel postaviti svoj dom, od tukajšnje bratovske skladišnice zemljišče na eni parceli Lamprehtove kmetije, ki je last bratovske skladišnice. To bi bilo vse hvale vredno!

Velikovec. (Ali ni to škandal?) Zadnje nedeljo so v našem c. kr. davčnem uradu cel dan popravljali mizarska dela. Ali ni to pohujšanje za ljudi? Ali bi se ne mogle enake poprave izvršiti delavni dan? Kaj rečejo k temu višje oblasti? Upamo, da se kaj takega v bodočnosti ne bo več godilo. V cerkvi c. kr. davčnih uradnikov z zelo malimi izjemami nikdar ne vidimo; zraven pa

Veste

moja navada ni, da bi nekaj okrog govorila kar sem samo slišala!

Pri

pralnem ekstraktu „Ženska hvala“

sem se pa

sama prepričala,

da je najboljši in najzanesljivejši pralni prašek, da popolnoma nadomešča vsako bélenje perila. S pralnim ekstraktom „Ženska hvala“ namočeno perilo, pere se v polovico krajšem času, brez truda in popolnoma čisto.

nedeljo na ta način onečašujejo. In poleg tega hoče biti ta stranka, h kateri pripadajo ti gospodje, posebno pri volitvah, skoraj bolj katoliška, kakor duhovniki sami. »Po njih sadu jih boste spoznali.« Ali tudi gostilniški nauki luterš-vikarja Haupta nič ne izdajo?

Velikovec. (Društveno zborovanje) zadnje nedeljo je bilo kljub zelo neugodnemu vremenu precej dobro obiskano. Pogrešali smo moške, teh smo pričakovali več. Veselo pa je, da se mladina, mladeniči in mladenke, vedno bolj zanimajo za naša poštena zborovanja. Mladina je naša bodočnost. Prvokrat je nastopil mladenič Lavoslav Riedl in zelo spretno ter stvarno govoril, povdarjajoč, da imamo tudi Slovenci zelo častno zgodovino za seboj v vsakem oziru, zlasti pa kar se tiče junaštva naših pradedov, ki so kri preivali za našo domovino in nam jo ohranili. Zato moramo biti ponosni in nikdar se ne smemo sramovati, da smo sinovi in hčere slovenskih mater! Naši nemškutarski učitelji nam kaj takega ne povedo. Društvo pa mora biti ponosno, ki vzgaja take mlade moči. Kaj je boljše? Ali udeleževati se društvenih zborovanj ter tam sodelovati kot govornik, tamburaš, telovadec itd., ali pa popivati, kegljati, kvartati, priduševati in prepirati se po gostilnah. Slovenska mladina, v slovenskih katoliških društvih je tvoj dom! — Č. g. župnik Fr. Treiber je na kratko govoril o mohamedanizmu (ali turški veri). — Tretji govornik č. g. J. Dobrovč je z vzgledi iz zgodovine in sedanjega časa nepobitno dokazal, da je pravi in resnični napredek (fortšrit) le tam, kjer je tudi dejanska vera, ki nam zapoveduje ljubezen do bližnjega. Nasprotniki so zapustili verske resnice in pri njih se vidi nazadovanje na celi črti. Njihov hvalisani »fortšrit« je le laži-fortšrit. — Naša vrla dekleta so uprizorila šaljivo igro »Kukavica modra ptica« zelo spretno in dovršeno. Vsaka igralka zasluži popolno zahvalo. — Pristopilo je zopet šest udov. Tiste, ki še niso pri društvu, bi opozarjali na društvena pravila, da se za vsakim umrlim udom opravi ena sveta maša. »Lipa« raste in napreduje.

Nočemo biti nahodni, hripavi, zaslišeni, ne kašljamo, nismo slabotni, nismo nervozni; mi rabimo Fellerjev fluid z znamko „Elsa-Fluid“. Dvanajstletica za poizkušnjo 5 kron franko. Mi imamo dober tek, zdrav želodec, nimamo slabosti, zato pa imamo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko „Elza-kroglice“, 6 škatel franko 4 krone. Razpošilja E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št 67 (Hrvaško).

Iz Rožeka. Naša nemčurska gospoda se strašno boji prihodnjih občinskih volitev, zato skuša pri naših omahljivcih z vsemi mogočimi sredstvi in lažmi.

Zaplenjeno.

Zaplenjeno.

Kakor se kaže, mora rožeški nemškutariji že slabo prestiti, da na vse mogoče načine direktno in indirektno vse, kar nemčursko leze in gre, agitira. Slovenci! V novi rožeški občini kar na noge in vsi k volitvam! Pokažimo, da ne maramo več biti sužnji rožeških uradnikov, doktorjev, učiteljev, knezovih uslužbencev in drugih rožeških škricov. Pokažite, da že sami znate gospodariti in volite v občinski zastop odločno slovenske kmete, katerim morete z mirno vestjo zaupati, ki so z vami vred prizadeti in oškodovani, da se morajo vojskovati za domačo grudo.

Zaplenjeno.

Obirsko. (Društvo.) V nedeljo, dne 12. t. m., je bil pri nas dobro obiskan shod, na katerem je bilo ustanovljeno izobraževalno društvo »Obir«. G. dr. Jesenko, ki je prišel kljub slabemu vremenu obiskat nas, je v poljudnih besedah razložil pomen in korist takega društva, posebno za sedanji čas. Nato je pristopilo društvu 40 članov. Dal Bog, da bi to društvo dobro uspevalo! Gospodu govorniku se prisrčno zahvaljujemo. Skoro celo leto smo videli delavce v župnišču, ki se je popravilo; zdaj je vendar izgotovljeno; da imamo lepo in čedno župnišče.

Vsak zaveden Slovenec hvali papir iz tovarniške zaloge »Slovenske Straže«. Naravno ker je najboljši in najcenejši! Priporočamo župnim in občinskim uradom, krajevnim šolskim svetom in sploh vsem, ki rabijo papir, naj ga naroče pri »Slovenski Straži« v Ljubljani. Trgovci dobe znaten popust. Vzorcji brezplačno na razpolago.

K »Slovenski kršč. soc. zvezi za Koroško« je pristopilo »Sl. kršč. soc. izobraževalno društvo v Žvabeku«. (Št. 38.)

Podkloster. (Požar.) Dne 16. novembra je pogorelo pri Majerju v Sevčah. Zgorelo je vse razun hiše. Škode je več tisoč kron, ker je vse imel že doma spravljeno; zavarovan je pa za le nekaj sto kron. Zažgali so menda otroci, vendar se ne ve nič gotovega. Le to ljudje govore, da Bog še živi in kaznuje tiste, ki ne posvečujejo Gospodovih dnevov. Nesrečni gospodar menda ni šel nobeno nedeljo ali praznik k sv. maši, ampak raje delal. Kaj mu to sedaj koristi!

Iz Možice. Ko sem pred kratkim hodil skozi možiško vas, kjer bi bil skoraj obtičal v blatu, čez Bleke, sem videl grozno zane-marjeno občinsko (subvencionirano) cesto v možiški občini. Pozivljam gospoda župana, da da cestne jarke, ki so čisto zaraščeni, da mora voda teči po sredi ceste in ima že cele struge, popraviti ter navoziti šuta. Gospod župan in obenem tudi cestni načelnik, ali ne poznate občinskega reda v zadevi cest, ki zapoveduje, da se morajo občinski poti in ceste v jeseni popraviti. Vprašam, zakaj ima c. kr. cestni mojster nadzorstvo tudi čez občinske ceste? Ali ne vidi nereda na možiški občinski cesti? Opominjam tudi koroški deželni odbor v Celovcu, da pregleđa, za kaj izdaje subvencijo. Ako se poprava ceste ne zgodi kmalu, se bodem pritožil na koroški deželni odbor v Celovcu.

P o t o v a l e c.

Politične vesti.

Rekonstrukcija ministrstva.

Niso se še ogreli stolčki Stürgkhovih ministrov, je že zavlada v ministrstvu kriza. Da Stürgkh zadovolji Poljake, ki so imeli v njegovem ministrstvu samo enega ministra, je moral finančni minister dr. Meyer odstopiti. Na njegovo mesto je imenovan dosedanji minister za Galicijo vitez Zaleski, za poljedelskega ministra Čeh dr. Braf in za gališkega ministra posl. Dluosz.

Turško-laška vojska.

Lahom prede slaba. Turki in Arabci se ne spuščajo v velike boje, pač pa neprestano napadajo v malih oddelkih Lahe ter jih izzivajo. Se jim nič ne mudi. Menda nameravajo Lahe zvabiti v puščavo, da bi jih tam mogli našeškati, predno dobijo Lah

potrebne rezerve. Lah se pa v utrdbah tudi bolje počutijo kakor v puščavi in ne marajo ven! Iz Rima se poroča, da hoče Italija najeti 65 milijonov lir za pokritje vojnih stroškov. Laško brodovje križari v Egejskem morju, pa se ne upa napasti turških postojank, ker so Avstrija in druge države dale Laški razumeti, da ne bi mogle mirno gledati, če bi začeli Lah vojno tudi ob Egejskem morju in tako naravnost oškodovati trgovino drugih držav.

Iskrena prošnja.

Mrzli zimski čas se nam zopet približuje. Kateri človekoljub bi pač ne imel sočutja z ubogimi šolskimi otroci, ki jih tudi v tem hudem času kliče dolžnost v šolo. Okrog 200 otrok obiskuje letos zopet našo »Narodno šolo« in večina teh otrok so otroci ubogih staršev in nujno potrebujejo za zimski čas obuvala in tople obleke. Naznanjamo zato p. n. dobrotnikom naše slovenske šolske mladine, da nameravamo tudi letos napraviti, in sicer na kvaterno sredo dne 20. decembra t. l., na korist ubogih otrok naše šole običajno božično slavnost. Obsežne priprave za to slavnost se že vršijo. Zupljivo se tedaj obračamo do preblagih sre slovenskih rodoljubov in rodoljubkinj z iskreno prošnjo, da naj blagovolijo tudi letos priti nam na pomoč z obilnimi darovi v blagu, posebno pa v denarju. Ker pa je čas do nameravane slavnosti že kratek in nakupovanje in razvrstitev darov za toliko otrok naše č. šolske sestre zelo mnogo časa in truda stane, tedaj dodamo še to prošnjo, da se nam blagovolijo darovi prav kmalo poslati. Za vso naklonjenost in darežljivost se že v naprej iskreno zahvaljujemo.

V Št. Rupertu pri Velikovcu, dne 21. novembra 1911.

Vodstvo »Narodne šole«.

Društveno gibanje.

Soc. kurz v Št. Janžu v Rožu. Slovenska kršč. soc. zveza priredi dne 13. decembra v Št. Janžu v Rožu enodneven socialen kurz. Natančnejši spored in čas se priobči v prihodnji številki »Mira«. Mladeniči iz Roža, agitirajte za veliko udeležbo!

V Javorjah nad Črno se vrši prvo adventno nedeljo dne 3. decembra t. l. dopoldne po sv. maši gospodarsko zborovanje, ki ga priredi pododbor Zadružne zveze v Celovcu. Govoril bo zadruž. revizor g. Ludovik Schöff iz Celovca. Ker so na vzporedno važne stvari, pričakujemo polnoštevilne udeležbe.

Na Krčanjah v gostilni pri »Mežnarju« se vrši v nedeljo dne 26. t. m. popoldne po božji službi ustanovni shod Hranilnice in posojilnice za Krčanje, na katerem govori zadružni revizor g. Ludovik Schöff iz Celovca.

Prevalje. Zaradi skrajno neugodnega vremena se ni mogel vršiti mesečni shod delavskega društva. Odbor je sklenil, napraviti prihodnje zborovanje del. društva dne 17. decembra, pri katerem bodo nastopili naši fantje z božično igro »Na betlehemijski poljani«. Pridite torej prihodnjič v prav obilnem številu.

Vabilo na III. veliki ženski shod, ki se vrši dne 3. decembra 1911 ob 3. uri popoldne v Narodnem domu v Velikovcu. Spored shoda: Pozdrav predsednika Slov. kršč.-soc. Zveze. I. govor: Razmere na Koroškem zahtevajo sodelovanje ženskega spola na versko-narodnem polju. II. govor: Kako se razlikuje krščanska žena od poganske, liberalne in socialdemokratske žene. III. Slučajnosti. Odbor Slov. kršč.-soc. Zveze. — Pristop na shod imajo samo ženske. — Pr-

ve dni meseca septembra se vrši IV. veliki ženski shod v Dobrlivasi. Natančnejši spored prihodnjič.

Črna. Slov. kršč.-soc. delavsko društvo ima svoj prvi občni zbor v nedeljo, 3. decembra, ob pol 1. uri popoldne v svojih prostorih gostilne pri Drofelniku. Dnevni red: Pozdrav predsednika, poročilo starega odbora, volitev novega odbora, govor, predlogi in slučajnosti. Uljudno se prosi za udeležbo vseh članov društva. — Odbor.

Črna. Slov. kršč.-soc. del. društvo uprizaro dne 2. decembra ob pol 8. uri zvečer igro »Turški križ« in v nedeljo ob 3. uri popoldne se bo igra ponavljala. Za obilno udeležbo prosi odbor.

Cerkvene vesti.

Sodaliteta Ss. Cordis vabi na sestanek v četrtek dne 30. novembra ob pol 2. uri v »Delavskem domu«.

Upokojen je g. Avg. Netuschil, župnik v Obermillstattu. Na njegovo mesto pride kot provizor č. g. N a n e r iz kongregacije Jezusovega Srca na Solnograškem.

Prestavljena sta gg. kaplana: Anton Intihar iz Dobrlivasi v Prevalje, IV. Katnik iz Šmihela nad Pliberkom v Dobrlivasi.

Umrl je dne 20. listopada č. g. Franjo Vastel, kaplan v Prevaljah pri usmiljenih bratih v Št. Vidu. N. v m. p.!

Razpisani ste župniji Pölling do 29. decembra tek. leta (patron verski zaklad); Weistriach do 29. decembra t. l. (patron verski zaklad).

Gospodarske stvari.

RAZGLAS.

o prihodnjem tečaju podkovske šole c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Nov šolski tečaj na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani se prične dne 1. januarja 1912.

Poleg podkovstva se učenci podkovske šole uče tudi ogledovanja živine in mesa.

Kdor želi priti v podkovsko šolo, naj vloži prošnjo za sprejem ter ji priloži: 1. Krstni list. 2. Domovinski list. 3. Šolsko spričevalo. 4. Učno spričevalo v dokaz, da se je podkovstva izučil pri kakem kovaškem mojstru. 5. Župnikovo ali županovo spričevalo o poštenem vedenju.

Ubožni prosilci, ki se ne morejo šolati na svoje stroške, niti ne morejo pričakovati podpore od svojcev, morejo dobiti po 100 K podpore pri kmetijski družbi. Prosilec za podporo mora svoji prošnji poleg navedenih prilog priložiti še: 6. Ubožni list in 7. Potrdilo, da je bil že dve leti za kovaškega pomočnika.

Prošnje za sprejem, ki so koleka prostee, naj se do

do 15. decembra t. l.

pošljejo ravnateljstvu podkovske šole v Ljubljani.

Šolski tečaj bo trajal do konca junija 1912.

Kdor napravi skušnjo iz podkovstva, more postati po postavi iz leta 1873. podkovski mojster; brez skušnje pa ne more nihče dobiti patenta za zvrševanje podkovske obrti.

Pouk v podkovski šoli je brezplačen. učenci morajo skrbeti le za hrano in za učne knjige. Stanovanje imajo učenci v šolskem poslopju.

Učenci naj se zglase en dan pred pričetkom tečaja v podkovski šoli, Poljanska cesta št. 57.

Ker je po slovenskih deželah še vedno premalo v podkovstvu izučenih kovačev, ki

Le tedaj

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenjena gospodinja kot kavni pridatek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,

če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najboljši, "pravega :Francka:" iz tovarne Zagreb, vendar pa izrečno le onega s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

jo, kjer bi mogli kakšnemu uglednemu »Slovincu« škodovati zdaj pred volitvami, da bi tako naše volilce zbegali. Tem potom vprašamo javno, ali so orožniki samo zato plačani, da pred volitvami stikajo pri slovensko mislečih volilcih in jih skušajo drugoga proti drugemu nahujskati? Kakor se kaže, mora rožeški nemškutarji že slabo prestiti, da na vse mogoče načine direktno in indirektno vse, kar nemčursko leze in gre, agitira. Slovenci! V novi rožeški občini kar na noge in vsi k volitvam! Pokažimo, da ne maramo več biti sužnji rožeških uradnikov, doktorjev, učiteljev, knezovih uslužbencev in drugih rožeških škricov. Pokažite, da že sami znate gospodariti in volite v občinski zastop odločno slovenske kmete, katerim morete z mirno vestjo zaupati, ki so z vami vred prizadeti in oškodovani, da se morajo vojskovati za domačo grudo. (G. dopisnika in druge zaupnike v Rožeku prosimo, da nam natančno poročajo o »famozni agitaciji« orožnikov pod krinko »uradnega poizvedovanja«. To bi še manjkalo! Ured.)

Obirsko. (Društvo.) V nedeljo, dne 12. t. m., je bil pri nas dobro obiskan shod, na katerem je bilo ustanovljeno izobraževalno društvo »Obir«. G. dr. Jesenko, ki je prišel kljub slabemu vremenu obiskat nas, je v poljudnih besedah razložil pomen in korist takega društva, posebno za sedanji čas. Nato je pristopilo društvu 40 članov. Dal Bog, da bi to društvo dobro uspevalo! Gospodu govorniku se pristrčno zahvaljujemo. Skoro celo leto smo videli delavce v župnišču, ki se je popravilo; zdaj je vendar izgotovljeno, da imamo lepo in čedno župnišče.

Vsak zaveden Slovenec hvali papir iz tovarniške zaloge »Slovenske Straže«. Naravno ker je najboljši in najcenejši! Priporočamo župnim in občinskim uradom, krajevnim šolskim svetom in sploh vsem, ki rabijo papir, naj ga naroče pri »Slovenski Straži« v Ljubljani. Trgovci dobe znaten popust. Vzorcji brezplačno na razpolago.

K »Slovenski kršč. soc. zvezi za Koroško« je pristopilo »Sl. kršč. soc. izobraževalno društvo v Žvabeku«. (Št. 38.)

Podklošter. (Požar.) Dne 16. novembra je pogorelo pri Majerju v Sevčah. Zgorelo je vse razun hiše. Škode je več tisoč kron, ker je vse imel že doma spravljeno; zavarovan je pa za le nekaj sto kron. Zažgali so menda otroci, vendar se ne ve nič gotovega. Le to ljudje govore, da Bog še živi in kaznuje tiste, ki ne posvečujejo Gospodovih dnevov. Nesrečni gospodar menda ni šel nobeno nedeljo ali praznik k sv. maši, ampak raje delal. Kaj mu to sedaj koristi!

Iz Možice. Ko sem pred kratkim hodil skozi možiško vas, kjer bi bil skoraj obtičal v blatu, čez Bleke, sem videl grozno zanemarjeno občinsko (subvencionirano) cesto v možiški občini. Pozivljam gospoda župana, da da cestne jarke, ki so čisto zaraščeni, da mora voda teči po sredi ceste in ima že cele struge, popraviti ter navoziti šuta. Gospod župan in obenem tudi cestni načelnik, ali ne poznate občinskega reda v zadevi cest, ki zapoveduje, da se morajo občinski poti in ceste v jeseni popraviti. Vprašam, zakaj ima c. kr. cestni mojster nadzorstvo tudi čez občinske ceste? Ali ne vidi nereda na možiški občinski cesti? Opominjam tudi koroški deželni odbor v Celovcu, da pregleda, za kaj izdaje subvencijo. Ako se poprava ceste ne zgodi kmalu, se bodem pri-tožil na koroški deželni odbor v Celovcu.

P o t o v a l e c.

Politične vesti.

Rekonstrukcija ministrstva.

Niso se še ogreli stolčki Stürgkhovih ministrov, je že zavlada v ministrstvu kriza. Da Stürgkh zadovolji Poljake, ki so imeli v njegovem ministrstvu samo enega ministra, je moral finančni minister dr. Meyer odstopiti. Na njegovo mesto je imenovan dosedanji minister za Galicijo vitez Zaleski, za poljedelskega ministra Čeh dr. Braf in za gališkega ministra posl. Dluosz.

Turško-laška vojska.

Lahom prede slaba. Turki in Arabci se ne spuščajo v velike boje, pač pa neprestano napadajo v malih oddelkih Lahe ter jih izzivajo. Se jim nič ne mudi. Menda nameravajo Lahe zvbati v puščavo, da bi jih tam mogli našeškati, predno dobijo Lahi

potrebne rezerve. Lahi se pa v utrdbah tudi bolje počutijo kakor v puščavi in ne marajo ven! Iz Rima se poroča, da hoče Italija najeti 65 milijonov lir za pokritje vojnih stroškov. Laško brodovje križari v Egejskem morju, pa se ne upa napasti turških postojank, ker so Avstrija in druge države dale Laški razumeti, da ne bi mogle mirno gledati, če bi začeli Lahi vojno tudi ob Egejskem morju in tako naravnost oškodovati trgovino drugih držav.

Iskrena prošnja.

Mrzli zimski čas se nam zopet približuje. Kateri človekoljub bi pač ne imel sočutja z ubogimi šolskimi otroci, ki jih tudi v tem hudem času kliče dolžnost v šolo. Okrog 200 otrok obiskuje letos zopet našo »Narodno šolo« in večina teh otrok so otroci ubogih staršev in nujno potrebujejo za zimski čas obuvale in tople obleke. Naznanjamo zato p. n. dobrotnikom naše slovenske šolske mladine, da nameravamo tudi letos napraviti, in sicer na kvaterno sredo dne 20. decembra t. l., na korist ubogih otrok naše šole običajno božično slavnost. Obsežne priprave za to slavnost se že vršijo. Zaupljivo se tedaj obračamo do preblagih src slovenskih rodoljubov in rodoljubkinj z iskreno prošnjo, da naj blagovolijo tudi letos priti nam na pomoč z obilnimi darovi v blagu, posebno pa v denarju. Ker pa je čas do nameravane slavnosti že kratek in nakupovanje in razvrstitev darov za toliko otrok naše č. šolske sestre zelo mnogo časa in truda stane, tedaj dodamo še to prošnjo, da se nam blagovolijo darovi prav kmalo poslati. Za vso naklonjenost in darežljivost se že v naprej iskreno zahvaljujemo.

V Št. Rupertu pri Velikovcu, dne 21. novembra 1911.

Vodstvo »Narodne šole«.

Društveno gibanje.

Soc. kurz v Št. Janžu v Rožu. Slovenska kršč. soc. zveza priredi dne 13. decembra v Št. Janžu v Rožu enodneven socialen kurz. Natančnejši spored in čas se priobči v prihodnji številki »Mira«. Mladenci iz Roža, agitirajte za veliko udeležbo!

V Javorjah nad Črno se vrši prvo adventno nedeljo dne 3. decembra t. l. dopoldne po sv. maši gospodarsko zborovanje, ki ga priredi pododbor Zadružne zveze v Celovcu. Govoril bo zadruž. revizor g. Ludovik Schöff iz Celovca. Ker so na vzporedno važne stvari, pričakujemo polnoštevilne udeležbe.

Na Krčanjah v gostilni pri »Mežnarju« se vrši v nedeljo dne 26. t. m. popoldne po božji službi ustanovni shod Hranilnice in posojilnice za Krčanje, na katerem govori zadružni revizor g. Ludovik Schöff iz Celovca.

Prevalje. Zaradi skrajno neugodnega vremena se ni mogel vršiti mesečni shod delavskega društva. Odbor je sklenil, napraviti prihodnje zborovanje del. društva dne 17. decembra, pri katerem bodo nastopili naši fantje z božično igro »Na betlehemske poljane«. Pridite torej prihodnjič v prav obilnem številu.

Vabilo na III. veliki ženski shod, ki se vrši dne 3. decembra 1911 ob 3. uri popoldne v Narodnem domu v Velikovcu. Spored shoda: Pozdrav predsednika Slov. kršč.-soc. Zveze. I. govor: Razmere na Koroškem zahtevajo sodelovanje ženskega spola na versko-narodnem polju. II. govor: Kako se razlikuje krščanska žena od poganske, liberalne in socialdemokratske žene. III. Slučajnosti. Odbor Slov. kršč.-soc. Zveze. — Pristop na shod imajo samo ženske. — Pr-

ve dni meseca septembra se vrši IV. veliki ženski shod v Dobrhlvasi. Natančnejši spored prihodnjič.

Črna. Slov. kršč.-soc. delavsko društvo ima svoj prvi občni zbor v nedeljo, 3. decembra, ob pol 1. uri popoldne v svojih prostorih gostilne pri Drofelniku. Dnevni red: Pozdrav predsednika, poročilo starega odbora, volitev novega odbora, govor, predlogi in slučajnosti. Uljudno se prosi za udeležbo vseh članov društva. — Odbor.

Črna. Slov. kršč.-soc. del. društvo uprizeri dne 2. decembra ob pol 8. uri zvečer igro »Turški križ« in v nedeljo ob 3. uri popoldne se bo igra ponavljala. Za obilno udeležbo prosi odbor.

Cerkvene vesti.

Sodaliteta Ss. Cordis vabi na sestanek v četrtek dne 30. novembra ob pol 2. uri v »Delavskem domu«.

Upokojen je g. Avg. Netuschil, župnik v Obermillstattu. Na njegovo mesto pride kot provizor č. g. Naner iz kongregacije Jezusovega Srca na Solnograškem.

Prestavljena sta gg. kaplana: Anton Intihar iz Dobrhlvasi v Prevalje, Iv. Katnik iz Šmihela nad Pliberkom v Dobrloves.

Umrli je dne 20. listopada č. g. Franjo Vastel, kaplan v Prevaljah pri usmiljenih bratih v Št. Vidu. N. v m. p.!

Razpisani ste župniji Pölling do 29. decembra tek. leta (patron verski zaklad); Weistriach do 29. decembra t. l. (patron verski zaklad).

Gospodarske stvari.

RAZGLAS.

o prihodnjem tečaju podkovske šole c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Nov šolski tečaj na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani se prične dne 1. januarja 1912.

Poleg podkovstva se učenci podkovske šole uče tudi ogledovanja živine in mesa.

Kdor želi priti v podkovsko šolo, naj vloži prošnjo za sprejem ter ji priloži: 1. Krstni list. 2. Domovinski list. 3. Šolsko spričevalo. 4. Učno spričevalo v dokaz, da se je podkovstva izučil pri kakem kovaškem mojstru. 5. Župnikovo ali županovo spričevalo o poštenem vedenju.

Ubožni prosilci, ki se ne morejo šolati na svoje stroške, niti ne morejo pričakovati podpore od svojcev, morejo dobiti po 100 K podpore pri kmetijski družbi. Prosilec za podporo mora svoji prošnji poleg navedenih prilog priložiti še: 6. Ubožni list in 7. Potrdilo, da je bil že dve leti za kovaškega pomočnika.

Prošnje za sprejem, ki so koleka proste, naj se do

do 15. decembra t. l.

pošljejo ravnateljstvu podkovske šole v Ljubljani.

Šolski tečaj bo trajal do konca junija 1912.

Kdor napravi skušnjo iz podkovstva, more postati po postavi iz leta 1873. podkovski mojster; brez skušnje pa ne more nihče dobiti patenta za zvrševanje podkovske obrti.

Pouk v podkovski šoli je brezplačen, učenci morajo skrbeti le za hrano in za učne knjige. Stanovanje imajo učenci v šolskem posloplju.

Učenci naj se zglase en dan pred pričetkom tečaja v podkovski šoli, Poljanska cesta št. 57.

Ker je po slovenskih deželah še vedno premalo v podkovstvu izučenih kovačev, ki

Le tedaj

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenjena gospodinja kot kavni pridelek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,

če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najboljši, "pravega : Francka." iz tovarne Zagreb, vendar pa izrečno le onega s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

bi morali zdraviti tudi koptne bolezni, pa tudi premalo izurjenih oglednikov živine in mesa, zato naj bi skrbela županstva, da dobi vsaka občina vsaj enega dobrega kovača in oglednika za meso in klavno živino.

Francišek Povše,
predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Živinozdravnik **Lovro Tepina,**
ravnatelj podkovske šole.

NAZNANILO.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli se bodo vršile dne 29. in 30. decembra t. l., in sicer dne 29. skušnja iz podkovstva za kovače, ki niso obiskovali podkovske šole, dne 30. pa za učence podkov. šole iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Kovači, ki hočejo delati to skušnjo, naj vložijo do 15. decembra prošnjo za sprejem k skušnji, ki ji naj priloži (glasom zak. z dne 27. avgusta 1873.): 1. Učni list in 2. Potrdilo o triletni službi za kovaškega pomočnika.

Ravnateljstvo podkovske šole v Ljubljani,
dne 1. novembra 1911.

Novo zidana hiša in skedenj, lepo arondirano posestvo, ima 18 birnov posetve in zadosti gozda, je poceni na prodaj. Več pove upravništvo „Mira“ št. 54.

Loterijske številke.

Brno, 15. novembra: 65 56 63 69 28
Trst, 18. novembra: 20 63 19 55 49
Linc, 18. novembra: 86 88 62 6 51

Tržne cene v Celovcu

dne 16. novembra 1911 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litr. (biren)	
	od	do	K	v
Pšenica	24	44	—	—
Rž	21	1	22	54
Ječmen	—	—	—	—
Ajda	24	—	24	40
Oves	19	43	21	43
Proso	—	—	32	16
Pšeno	22	22	—	12
Turščica	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—
Pižola rdeča	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	8	88
Deteljno seme	—	—	—	—
Seno, sladko	6	—	8	—
„ kisló	5	—	6	50
Slama	3	20	5	—
Zelnate glave po 100 kos.	7	—	14	—
Repa, ena vreča	2	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28
Smetana, 1 „	—	60	1	20
Maslo (goveje) . . . . . 1 kg	2	80	3	20
Sur.maslo (putar), 1 „	2	80	3	60
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	20	2	30
„ sur. 1 „	2	10	2	20
Svinjska mast . . . . . 1 „	2	20	2	40
Jajca, 1 kos	—	12	—	14
Piščeta, 1 par	2	80	3	60
Race	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	60
30 „ „ mehka, 1 „	2	60	3	—

Živina	Počrez	100 kilogram.		Prignalo	Prodalo
		od	do		
Konji	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	—	—	—	—	—
Junci	—	—	—	—	—
Krave	—	—	—	—	—
Telice	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	140	148	76
Praseta, plemena	—	—	—	—	—
Ovce	—	—	—	—	—

Živinski sejm je bil zaradi kužnih bolezni zaprt.

Mizarskega učenca

iz poštene hiše sprejme v uk **Anton Kalan,**
Celovec, Salmstraße št. 5.

Gostilna

v večjem trgu na **Koroškem,** ob železnici, kjer se nahaja tudi velika tovarna z več sto delavci, se odda poštenemu in pridnemu človeku, ki more vložiti vsaj **1000 kron kavcije,** pod prav ugodnimi pogoji v najem. — Kje, pove upravništvo „Mira“ pod števil. 54 iz prijaznosti.

Navdušena priznanja

dajejo na revmatičnih, protinovitih in nevalgičnih bolečinah kakor tudi na ozeblinah trpeči naglo učinkujočemu izdelku, imenovanemu

Contrheuman.

Lajša in pomiruje bolečine, izsesava oteklino na členih, pospešuje njih gibčnost in odstranjuje neprijetno boleče srbenje.

Poprašajte pri svojem zdravniku.

Izdelovatelj in glavna zaloga **B. FRAGNER, lekarna,**
c. kr. dvorni zalagatelj,

PRAGA-III., vogel Nerudove ulice št. 203.
1 škatlica 1 krono.

Proti predplačilu K 1.50 dobi se 1 škatlico }
" " " 5. " " 5 škatlic }
" " " 9. " " 10 " } franko

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko!

Dobiva se v vseh lekarnah, v Celovcu: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Vikt. Hauser, H. Gutt.

Zaradi bodočega novozidanja :: hiše je krojno blago po :: znižanih cenah naprodaj.

Za prekupce posebne cene.

Z velespoštovanjem

ANTON RENKO, Celovec,
vogel Novi trg in Kramerjeve ulice.

Svet in pomoč!

za tiste, ki trpijo

na težkem prebavljanju vsake vrste, gorečel, tvorbi kisline, zaprtju, bolečinah v želodcu in s tem v zvezi stojičih slabostih, nudijo že 80 let sem priznane pristne

Bradyjeve želodčne kapljice

prej Marijacejske kapljice imenovane. Varujte se enako glasečih se ponaredb in popačb in pazite na stransko varstveno znamko s podpisom C. Brady. — Dobiva se v lekarnah. Pošiljatev v provinco po lekarnarju **C. Brady, Dunaj, Fleischmarkt 2, 385.** 5 stekl. za K 5.30, 3 podvojne stekl. za K 6.60 franko.

Hiša naprodaj

tik farne cerkve, eno uro od mesta Pliberka oddaljena, ki bi bila pripravna za gostilno ali za kako trgovino z malim blagom, ima tri lepe kleti ter 10 birnov posetve, nekaj gozda in majhen travnik. Hiša se radi družinskih razmer proda iz proste roke. Več pove posestnik **Anton Sakotnik** v Vogrčah, pošta Pliberk, Koroško.

Kdor rabi

dobre in pristinobarvne zimske barhente, flanele za srajce in drugo perilo, lanene in bombažaste kanafase, cefire, platno, inlet, brisače, rjuhe, zimsko blago za dame in gospode, žepne robce in druge tkanine, naj se obrne zaupno na kršč. tvrdko

Jaroslav Marek ročna tkalnica št. 39,
v Bistrem pri Novem mestu ob Met. (Češko).

V zalogi imam tudi veliko množino ostankov zimskega barhenta, flanele, kanafasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 18 K, prve vrste za 20 K franko po povzetju. Vzorci se pošiljajo zastoj in poštne prosto. — Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — Dopisuje se slovensko.

Učenec

iz dobre rodbine, ki govori slovensko in nemško, se sprejme v trgovini z mešanim blagom **Brata Kulterer v Velikovcu.**

Častna izjava.

Zapeljan po informacijah, o katerih sem mislil, da jim smem zaupati, sem gospodični Ludoviki Poglič, učiteljici ročnih del v Št. Jakobu v Rožu, očital, da glede na njeno preteklost ni vse prav, zaradi česar je gospodična Ludovika Poglič vložila zoper mene tožbo zaradi žaljenja časti.

Vsled tega so se vršile zelo natančne poizvedbe, katere so pa dognale, da je omenjeno očitavanje popolnoma neupravičeno in nevzdržljivo, vsled česar ne morem drugače, kakor da to očitavanje v polnem obsegu nazaj vzamem in prekličem in gospodično Poglič zaradi njej storjene žalitve za odpuščanje prosim. Dalje pa tudi izjavljam, da gospodični Poglič tudi sicer, tako glede na njeno privatno življenje kakor tudi glede na njeno delovanje v šoli ne morem ničesar nepravilnega očitati.

Anton Donesch,

trgovec v Št. Jakobu v Rožu.

Kranjska dež. vinarska zadruga v Ljubljani

(dež. dvorec) opozarja p. n. vinske kupce na svojo

veliko zalogo priznane izbornih, pristnih kranjskih vin

Poleg namiznih vin navadne in boljše vrste ima še čistovrstna vina, kakor: zelen, burgundec, rulandec, karmenet, rizling itd. naprodaj. Oddaja od 561 naprej. Postrežba točna in solidna, cene nizke! Zahtevajte cenike!

O dobroti združnih vin se lahko vsakdo prepriča pri javnih vinskih pokašnjah, katere se vršijo redno vsak četrtek od 5. ure popoldne do 9. ure zvečer v pokaševalni kleti v Ljubljani pod kavarno „Evropa“.

Zadruga posreduje tudi brezplačno nakup vina direktno od producentov. Resnim kupcem so na slovi in zelo ugodne ponudbe vin od najboljših kranjskih vinogradnikov brezplačno na razpolago.

Učenca

za slikarstvo in pleskarstvo takoj sprejme **Friderik Grimm** v Celovcu.

Sukno. Koci. Konjske odeje. Vezivo

(Stickgarn) v različnih barvah in vsaki velikosti se dobiva v Velikovcu v tovarni volnenega blaga **Jakob Pogatschnigg.** Tudi kupujem in v zameno z blagom prejmem ovčjo volno.

Lažje je

hude bolezni se obvarovati, kakor pa ozdraviti. Že pri lahkem kašlju rabite zdravniško priporočeno, prijetno okusno in naglo učinkujoče sredstvo imenovano

Thymomel Scillae.

Izvolite vprašati svojega zdravnika. Steklenica K 2.20. Po pošti franko proti predplačilu K 2.90. Tri steklenice po pošti franko proti predplačilu K 7.—. Deset steklenic po pošti franko proti predplačilu K 20.—.

Izdelovatelj in glavna zaloga
lekarna B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj,
PRAGA-III., vogel Nerudove ulice št. 203.

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko!

Dobiva se v večini lekarn, v Celovcu »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zaloga pri Jv. Perdanu v Ljubljani.

**MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!**

Te vžigalice
sov. prid. družbi sv. Cirila in Metoda
v LJUBLJANI

Zahtevajte in kupujte pri vseh trgovcih slovenske

Ciril in Metodove vžigalice

ki so priznane najboljše.

Glavna zaloga pri tvrdki Ivan Perdan v Ljubljani.

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zaloga pri Jv. Perdanu v Ljubljani.

**MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!**

Te vžigalice
sov. prid. družbi sv. Cirila in Metoda
v LJUBLJANI

Namizni prt z zadnjo večerjo

v sredi zadnja večerja, okrog utkane podobe iz življenja Jezusa Kristusa. Fin damast, za prati, v belih, rumenih ali modrih barvah, 130 x 160 cm velik, obrobljen kos po 8 K. K temu primerne servijete, bele, 6 kosov K 7-20. Ne smel bi manjkati v nobeni krščanski hiši. Pošilja se po povzetju od 2 kosov naprej franko.

Jožef Steidl, Plešnic, pošta Ullitz, Češko.

Le z uporabo leta 1886. pohvaljenega z znamko
„Seehund“ postavno zavarovanega
gumijevega trana postanejo **črevlji**
mazila za usnje

res nepremočni, mnogo bolj trpežni, mehki in se jih še lahko svetli z voščilom. Tudi za vozna pregrinjala, konjsko opravo, jermenje itd. izvrstno. Dobiva se povsod v škaticah po 30 h in večjih, če ne naravnost po edinih proizvajalcih: J. Lorenz & Co., Heb, Češko, in Böhme & Lorenz, Chemnitz, Saško. — Sodbe se glase:

Posljite mi 4 škatle Vašega izvrstnega gumijevega trana, Griselberg (p. Olang, Tirolsko), dne 14. decembra 1904. — Dr. Sehnarf, lovski nadzornik.

Glavni pogoj

telesnega zdravja je popolna prebava vseh redilnih snovi.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujačo in prebavljano pospešuje in lahko odvajajočo domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmerne slabe diete, prehlajenja in zopnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče. Je **dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.**

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno depoponovano varstveno znamko.

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. FRAGNER-ja, c. in kr. dvornega dobavitelja,

„Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203, vogal Nerudove ulice.

— Po pošti se razpošilja vsak dan. —

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Proti naprej vpošiljati K 1-50 se pošlje mala steklenica, za K 2-80 velika steklenica, za K 4-70 dve veliki steklenici, za K 8- štiri velike steklenice, za K 22- 14 velikih steklenic poštne prosto na vse postaje avstro-ogrške monarhije.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske, v Celovcu „Pri angelu“, P. Hauser, V. Hauser, H. Guff.

Jožef Božič v Celovcu

Beljaška cesta št. 14

trgovec z mešanim blagom

kupuje in prodaja vsakovrstne deželne pridelke, kakor žita, maslo, sir, jajca, mleko itd. Zlasti priporoča

patentirano olje za večno luč in oglje za kadičnice

vsakovrstno kadilo, francoski in navadni stenj, voščene in druge cerkvene sveče itd.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba **Peter Wernig**, družba z omeje. zavezo: v Borovljah na Koroškem.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Sladki

koroški hruševvec

kupi večje množine

St. Ig. Donau, Celje, Štajersko.

U zalozi Družbe sv. Mohorja v Celovcu

je nanovo izšla knjiga:

Življenje svetnikov in svetnic božjih.

Spisala dr. J. Rogač in M. Torkar.

Dva dela, druga izdaja.

Gena: Mehko vez. K 8.—, za družnike K 6.—, po pošti franko K 1.— več. — V dva dela trdo vez. z usnatim hrbtom K 12.—, za družnike K 8-80, po pošti franko K 1.— več.

Gnojite travnike in pašnike

Thomasovo moko!

Najboljša krma!

Velik pridelek!

Zvezda na vreči in plombi jamči sigurno za čisto in nepopačeno blago.

— Pred manjvrednim blagom svarimo. —

Tovarne Thomasfosfata

z. z. o. z., Berlin W 35.

Zalogo ima: Franc Kraut v Pliberku, Koroško.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikovaška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in pozimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo poceni.

Veliko dvorišče za vozove in trije hlevi za konje.

Za zabavo služi **kegljišče**, pozimi zakurjeno.

Poleti sedi na **senčnatem vrtu.**

V tem hotelu najdeš vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno ob sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fond čez K 800.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 0/0** od dne vloge do dne vziuga.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spjletu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Turške srečke Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8.— za komad. **Tiske srečke s 4% obrestmi.** Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.